

Tjänsteskrivelse

2023 SBN0002

Katarina Paulsson, samhällsbyggnadschef
0345-18008
Katarina.Paulsson@hylte.se

2023-08-22

Kommunfullmäktige

Jämförelse taxor inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde

Samhällsbyggnadskontoret har fått i uppdrag att ta fram en jämförelse av taxor med andra kommuner. Kontoret har med hjälp av Kolada sökt ut de fem kommuner som är mest lika Hylte kommun vad gäller invånarantal, invånare per kvadratkilometer samt landareal. Jämförelsetalen avser 2021. De fem kommunerna är:

Kommun	Invånarantal	Invånare per kvadratkilometer	Landareal, kvadratkilometer
<i>Hylte</i>	<i>10 619</i>	<i>11,2</i>	<i>946,52</i>
Smedjebacken	10 933	11,5	947,98
Svenljunga	10 864	11,8	919,65
Haparanda	9 496	10,3	920,89
Bengtstors	9 409	10,7	883,00
Tingsryd	12 319	11,8	1 044,54

För samtliga taxor gäller självkostnadsprincipen – dvs. avgifterna får inte överstiga kostnaderna för att tillhandahålla en tjänst eller nytta. Därav följer att taxorna ser olika ut i kommunerna och generellt har mindre kommuner ofta högre taxor då läge, avstånd, topografi, befolkningstäthet och typ av bebyggelse är exempel på faktorer som påverkar kostnaderna. Det är därför svårt att göra rättvisande jämförelser mellan kommunernas avgifter.

VA-taxa

Hylte kommun har valt att ha en helt avgiftsfinansierad VA-taxa. Det finns inget juridiskt hinder mot att VA-verksamheten helt eller delvis finansieras med skattemedel, men samtliga svenska kommuner strävar efter full avgiftsfinansiering. Skattefinansiering sker bara som tillfälliga åtgärder och i undantagsfall.

Det finns två typer av avgifter: bruksavgifter och anslutningsavgifter. Bruksavgifter är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna. Anslutningsavgiften är en engångsavgift för att ansluta sig till kommunalt VA. Anslutningsavgiftens storlek bestäms utifrån beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar en genomsnittlig fastighets andel av kostnaden för att ordna VA-anläggningen.

Taxekonstruktionerna skiljer sig åt mellan kommuner. För att göra en rättvisande jämförelse görs denna för den samlade årliga avgiften för enfamiljshus ("normalvilla"), s k typhus A¹, och flerfamiljshus, s k typhus B².

Kommun	Brukningsavgifter	
	Typhus A	Typhus B
Hylte	904 kr/mån	494 kr/mån
Smedjebacken	747 kr/mån	533 kr/mån
Svenljunga	990 kr/mån	514 kr/mån
Haparanda	678 kr/mån	442 kr/mån
Bengtsfors	894 kr/mån	555 kr/mån
Tingsryd	738 kr/mån	472 kr/mån

2022 var anslutningsavgiften för typhus A 108 000 kr och för typhus B 458 000 kr i Hylte. Genomsnittskostnaden i landet 2022 var för typhus A 161 889 kr och för typhus B 515 842 kr.

Uppgifterna är hämtade från Svenskt Vattens taxestatistik 2022.

Renhållningstaxan

I alla Sveriges kommuner är avfallshanteringen avgiftsfinansierad även om det inte finns något formellt hinder mot att skattefinansiera verksamheten. Liksom VA-taxan är utgångspunkten att avfallsavgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för avfallshanteringen.

Ytterst avgörs taxans utformning av de lokala ambitioner och förutsättningar som finns i respektive kommun. I kommuner med exempelvis långa transportavstånd blir ofta kostnaden för avfallshanteringen högre. Även de lokala ambitionerna, målen och prioriteringarna om källsortering, service på återvinningscentraler med mera spelar in samt vad som faktiskt ingår i avgifterna.

Kommun	Årskostnad år 2023 mat- och restavfall	
	190 lit kärl	370 lit kärl
Hylte	2 809 kr/år	4 844 kr/år
Smedjebacken	5 231 kr/år	-
Svenljunga	4 583 kr/år	7 449 kr
Haparanda	<i>Ej jämförbart då vikt taxa</i>	
Bengtsfors	4 970 kr/år	7 107 kr/år
Tingsryd	4 115 kr/år	5 129 kr/år

Renhållningstaxan är framtagen efter Avfall Sveriges rekommendationer.

Plan- och byggtaxa

Enligt 12 kap. 10 § PBL får en avgift inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Syftet med taxan är att den

¹ "Typhus A" är ett enfamiljshus med 150 m² våningsyta inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

² "Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Huset har 15 lägenheter, 1 000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta, vattenförbrukning 2 000 m³/år och 2 st parallellkopplade vattenmätare qn 2,5 m³/h.

enskilda kommunen ska få täckning för sina kostnader. Att det är den enskilda kommunens nedlagda tid och kostnader som ingår i beräkningarna av avgifterna innebär att siffrorna kommer att skilja sig åt mellan olika kommuner. Hylte kommuns PBL-taxa bygger på SKR:s taxemodell från 2014.

Kommun	Handläggningskostnad år 2023
Hylte	1 080 kr/tim
Smedjebacken	1 100 kr/tim
Svenljunga	1 015 kr/tim
Haparanda	1 083 kr/tim
Bengtsfors	900-1 000 kr/tim*
Tingsryd	1 062 kr/tim**

* Svar från 2021

**Taxan utgår från 2018 års nivå, indexregleras

Miljötaxa

Kostnader för myndighetsutövningen inom miljöenheten ska så långt som möjligt finansieras av avgifter. Taxan grundar sig på en modell som tagits fram av SKR och bygger på bedömningar av risker och resursåtgång.

Kommun	Handläggningskostnad år 2023	
	Miljö	Livsmedel
Hylte	1 080 kr/tim	1 324 kr/tim
Smedjebacken	1 135 kr/tim	1 481 kr/tim
Svenljunga	1 100 kr/tim	1 380 kr/tim
Haparanda	925 kr/tim	1 207 kr/tim
Bengtsfors	1 005 kr/tim*	1 130 kr/tim*
Tingsryd	1 062 kr/tim**	1 062 kr/tim**

*Svar från 2021

**2018 års taxenivå

Katarina Paulsson
 Samhällsbyggnadschef